

Melcior Comes

Hotel Indira

Premi BBVA Sant Joan

MELCIOR COMES

Hotel Indira

Edicions 62

Barcelona

Aquesta obra ha estat guardonada amb el Premi BBVA Sant Joan 2014 de literatura catalana, dotat per la Fundació Antigues Caixes Catalanes i BBVA i atorgat per un jurat compost per Àlvar Caixal, Jordi Coca, Pere Gimferrer, Giuseppe Grilli i Joan Carles Sunyer.

El Premi Sant Joan neix el 1981, convocat per Caixa Sabadell. Obert inicialment a la novel·la, des de 1993 accepta totes les modalitats de la prosa literària. Amb independència de modes literàries i sense imperatius comercials, un jurat de plena solvència i rigor ha anat decidint, any rere any, un palmarès amb els millors autors de la literatura catalana i amb unes obres que han fet història. El resultat és un premi de renovada vitalitat, obert a la pluralitat de gèneres i amb una dotació de primera línia.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Primera edició: novembre del 2014

© Melcior Comes Cladera, 2014

© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.
Pedro i Pons, 9-11, 11 planta. 08034 Barcelona
info@edicions62.cat
www.edicions62.cat

Fotocomposició: Víctor Igual
Aragó, 390, 08013 Barcelona
Imprès a Romanyà Valls

DIPÒSIT LEGAL: B. 21.380-2014
ISBN: 978-84-297-7343-9

La matinada anterior m'havia adormit a la sala del vaixell, davant d'un quadern on havia estat gargotejant una carta dirigida al meu avi mort. El meu avi no el vaig arribar a conèixer —va morir cinc anys abans que jo nasqués—, però des de feia uns mesos que no me'l podia treure del cap: la seva presència, o el seu fantasma, em perseguia. Potser era perquè des de l'inici d'aquell estiu vivia al seu veler, el *Kamala*, un vell iot de vela que feia gairebé una dècada que ningú treia del port. Preferia anar a dormir al vaixell —dotze metres d'eslora, totalment atrotinat— que quedar-me a l'hotel on treballava deu hores cada dia: l'Hotel Indira, fundat pel meu avi, ara propietat del meu tiet Gaspar Serch. El tiet no tenia prou diners ni energies per restaurar aquella embarcació —també era seva—, ni tampoc prou coratge per vendre-la. Al *Kamala* no li funcionaven els motors, i les veles estaven foradades, podrides, la fusta de la coberta necessitava ser envernissada o canviada completament, se li havien de renovar moltes peces —i treure el verdet del casc—, però l'interior era nou, la fusteria de roure dels mobles brillava —la taula de cartes de navegació, el marc de les escotilles—, com l'acer de la cuina i el cuir dels sofàs de capitonat tou. La cabina de proa tenia un magnífic llit doble i triangular, i la de popa estava plena dels meus llibres i papers, de la meva roba i dels meus somnis absurds. Dins el *Kamala* tot era acollidor i tristament sumptuós.

Tenia el balou obert, aquell matí de setembre, ho recordo, i dins l'entreson sentia com repicaven als pals els cables d'acer de les altres embarcacions, el plorinyar de les gavines envolades en l'aire encara càlid, el soroll inflat de les ones contra l'escullera a l'altra banda del mur de contenció.

Em van sobresaltar uns cops de puny a la portella. Durant un instant em va costar situar-me: em vaig espantar. El cap em pesava —però no havia begut—, vaig tancar el quadern i el vaig llançar desganadament a un racó de la sala. Vaig anar a obrir i de seguida vaig veure aparèixer el cap pelat i obscur d'en Burak Tolik.

—¿Ara et deixes bigoti? —li vaig dir.

—Bon dia. —Em va ensenyar un doble enfilall de dents blanques com ametlles.

Vaig sortir a coberta i em vaig asseure damunt d'un dels cofres; ell va agafar el tamboret de plàstic i se'm va acostar.

—¿Creus que m'ho pots curar, això? —em va demanar, i em va plantar el puny a un pam de la cara.

Vaig abaixar-li la mà i li vaig fer allargar els dits.

—¿Amb qui t'has barallat, Burak?

Tenia els artells boteruts i pelats, gairebé en carn viva. Aquelles manasses fosques, peludes a les falanges. Mans de mariner, de cercabregues.

—¿M'ho pot curar, doctor? —L'alè li feia olor de cafè.

—Ja t'he dit cent vegades que no sóc metge.

—¿No vas estudiar medicina, tu? —Va deixar la mà sobre el genoll, oberta com una enorme aranya.

—No vaig passar de segon de carrera, ¿quantes vegades t'ho he d'explicar?

—¿M'ho pots curar, però?

—¿Per què no vas a l'ambulatori?

—Escolta'm. —Em mirava amb els seus ulls negres, fonsos i inescrutables com els d'un gos.— ¿Tu creus que la Rita...?

Feia un dia ventós. Al port no hi havia ningú, des de feia setmanes que tot el poble de s'Enroc no feia més que buidarse. Els petits iots quiets, els tres velers nous, amarrats a banda i banda, i els llaguts i els catamarans i les llanxes i els amarradors oxidats. I els fars al final de les esculleres: el verd i el vermell feien codis de llums. L'aigua del port brillava, oliosa, la claror del dia ho embolicava tot i em feia mal als ulls. De l'estiu, però, només en quedaven les últimes engrunes: alguns dies esparsos de calor, uns pocs miratges de mar plana en aquella badia esbatanada, els darrers turistes. El cel era alt, amb núvols desfilant-se com parracs vells cap a l'interior de l'illa.

—Com? —vaig balbucejar.

—La Rita... Saps? —Va alçar la mà esquerra fent aquell gest que era només seu: posava els dits vora el front i els agitava.

—¿Què vols?

—Cura'm la mà. Vinga.

Vaig entrar a la cabina, i del lavabo en vaig sortir amb la farmaciola, una capsula negra, com si fos d'estrís de pescar.

—Posa, posa... —deia, estrenyent les dents—. No passis pena, que no pica. —Li anava untant els artells de pintura de iode.

—¿Com t'ho has fet, això? —Vaig començar a embenar-li la mà, amb molta cura. Veia les seves ungles dures, brutes, sentia la seva escalfor.

—Tinc molts amics, jo, ¿que no ho saps, doctor? —Els ulls li guspirejaven. Portava una samarreta grisa, ajustada, que li cenyia els músculs dels braços i els pectorals. Movia el genoll, feia sacsejar tota la cama sobre la punta del peu: portava botes d'estibador, texans estrets i gastats, foradats als genolls. Vaig veure que havia vingut amb la moto.

—La Rita... —va temptejar de nou.

—Sí, la Rita.

En Burak treballava per al meu tiet. Encara que dir això és dir poca cosa —o no dir res—, perquè en Burak treballava a mil llocs, i en tota mena de negocis inversemblants o directament tèrbols. Era ‘el noi dels encàrrecs’ del tiet Gaspar, l’home a qui fiava moltes gestions i diligències. En Burak Tolik —llavors devia tenir una quarantena escassa d’anys, encara que tant podia semblar un adolescent crescut de cop com un vell boxador sonat— havia arribat a Mallorca com a mariner en un vaixell de càrrega de bandera turca. Mentre el buc feia escala al port d’Alcúdia s’havia assabentat que la seva naviliera havia fet fallida; es va negar a embarcar de nou —sabia que no cobraria en tornar a casa—, i després d’anar fent tombs d’una banda a l’altra de l’illa —havia conduït camions, clavat vies de ferrocarril, cavat rases i buidat pous negres—, d’alguna manera va anar a parar als peus del meu tiet. Des de llavors que n’era un dels homes de confiança —ambdós s’entien d’una manera improbable, però autèntica—, encara que tothom pressentia que era el tipus menys de fiar que un pogués arribar a conèixer en tota aquella part de Mallorca. A l’hotel no hi feia res de gaire concret en els últims anys —entrava i sortia per la porta de darrere—, diguem simplement que feinejava a l’ombra per aconseguir tota mena de coses. Sí, aquesta era la seva feina: ‘aconseguir coses...’, fer que les coses passessin quan es giraven en contra de la voluntat del meu tiet o de la dinàmica obscura dels seus interessos.

—¿Em fas un cafè, doctor?

—No. I no moguis els dits.

Però entre les coses que en Burak no podia aconseguir hi havia retenir una dona al seu costat durant més d’una nit de disbauxa. Totes fugien d’ell, espantades, perquè d’una hora lluny se li endevinava la cobdícia, la depravació luxuriosa, però també la desesparança i la por, perquè el cor llevantí i apassionat d’aquell home no coneixia el repòs ni la humili-

tat, i suposo que era per això que les dones n'escapaven com d'un núvol de gas tòxic. Era guapo a la seva manera brutal i sardònica, bell com ho és un ídol prehistòric o un temporal de calabruix.

—Aquesta nit la veuré —va dir, i li tremolava la veu—. Li demanaré si... ¿Vols dir?

—Burak...

Portava una barba de dos dies, blavosa, i aquell bigoti de lladre, de pèl hirsut i dur, cobrint-li els llavis gruixuts. El sol li feia brillar els pòmuls.

—Hi serà, oi?

La Rita Stojanova era una de les cambreres de l'Hotel Indira. El tiet l'havia contractat aquella primavera. Era una dona que feia goig, sensacional i poderosa: rossa, russa, rosada i riallera, i a sobre sabia fer la seva feina. Un bon cor i un cos magnífic que feia bavejar els nostres clients. Aquests se li insinuaven tothora; la Rita era una empleada que feia posar geloses les esposes i les nòvies, que sens dubte l'acabaven odiant després d'uns quants dies a l'hotel; una dona que feia que els nens li correguessin a darrere —una monada—: tots els menuts provaven o bé d'estirar-li els cabells o bé de ficar-se-li sota l'estreta faldilla arrapada als malucs. El meu millor amic, en Gori Rigo, que treballava de xef a l'hotel, deia —suposo que per despit— que el tiet l'havia rescatat d'una casa de putes («Nicki, està tan bona que fa oi»).

—Sí, hi serà, la Rita, avui vespre... —vaig murmurar, esquivant-li la mirada.

—¿Prepararàs tu les begudes?

—Sí.

—¿Provaràs de parlar amb ella, abans?

—Ho intentaré.

—¿Què li diràs?

—Li demanaré si vol sortir amb tu. ¿És això, el que vols, Burak, que la temptegi?

—Sí. —Va capcinejar. Es va posar dempeus d'un salt, es va moure amb tanta impetuositat fins a l'altra banda del veler que el va fer oscil·lar una mica.

—¿Com t'has fet això de la mà?

—Em vaig cremar amb el forn. Fent un pastís.

—¿Un pastís?

—Sí, un pastís... —I va alçar la barbeta, reptador.— De xocolata. ¿Vols un pastís, doctor? —Em va ensenyar el puny tancat, la pintura de iode li anava traspasant les benes.

—Estàs tocat del bolet.

—I enamorat.

—Tu no estimes res, Burak.

—Ha parlat el gran savi... ¿Què sabràs tu de l'amor?

—A la merda.

—¿I per què vius dins aquesta barca, doctor?

En Burak parlava un mallorquí esquerdat, ple d'inflexions estranyes i de paraules a mig dir. El tiet obligava tots els seus treballadors a parlar-li en la nostra llengua, encara que això li portés anys d'insistències i malentesos. Però en Burak ja havia baixat del vaixell turc sabent una mica de castellà; m'havia explicat que tenia una part de sang jueva, sefardita, que amb el seu avi matern parlava ladí, una mena de castellà que compartia amb una comunitat de fidels que se solien reunir als cafès de la vorera del Bòsfor. El seu pare era lituà; la seva mare cosia camises en una sastreria; en Burak tenia mitja dotzena de germans bons, i mitja més de germanastres. Quan en Burak començava a parlar de la seva família no acabava mai —i m'avorria—, encara que recordo que en parlava sempre amb menyspreu o recança, o potser —ben pensat— tot era enyor... D'alguna manera presumptuosa i ridícula en Burak imaginava que havia triomfat, allà a Mallorca, que havia deixat molt lluny la misèria en la qual s'havia criat a Istanbul, en el barri de Tarlabasi.

—Et porto amb moto a la ciutat —em va dir.

—No, gràcies.

—¿No has d'anar a la ciutat?

—Sí, però no et necessito. Portaré les begudes.

—¿No em fallaràs?

Aquella nit hi havia partida. Quan l'hotel començava a buidar-se —el nostre hotel era l'únic en tot s'Enroc que no tancava durant l'hivern— en Burak organitzava grans partides de pòquer, en les quals participaven mitja dotzena de jugadors guillats. Jo encara no havia assistit a cap d'aquelles timbes, però m'havien dit que duraven fins a la sortida del sol, i que en molts moments la tensió de la sala arribava a fer-se irrespirable. En Burak volia que jo m'encarregués de les begudes aquella nit, perquè últimament m'havia entretingut a preparar alguns còctels al bar de l'hotel, i amb tanta gràcia o encert que en Burak, després de provar el meu Francàs amb gel —un còctel a base de rom de llimona, vodka, brandi d'albercoc i suc de llima dolça—, em va coronar com el millor bàrman que havia conegut en tota l'illa. Jo havia acceptat de fer alguns dels meus còctels durant la vetllada, encara que em calien uns quants ingredients que habitualment no hi havia al bar de l'hotel (cervesa de gingebre, sambuca, licor de meló i de plàtan). Tot fos per mantenir feliç i fidel aquella clientela; el tiet consentia en aquelles partides perquè cobrava un bon lloguer per la sala i perquè totes les begudes —a partir de les dues de la matinada— se servien amb recàrrec.

—No et fallaré... —Em vaig posar dempeus i vaig recolzar-me al timó.— Ara m'hauria de posar a fer feina.

—¿Encara escrius? —Va tombar el cap.

—¿Qui t'ha dit que jo... i què vol dir 'encara'? —La seva pregunta m'havia ferit, com si realment m'hagués pegat un cop de puny a la panxa.

—En Rigo, el cuiner.

—En Rigo no sap una merda.

Però en Rigo ho sabia tot.

—Bé, doncs... —La meva resposta l'havia tallat.— Marxo, i fins a la nit, doctor Lau. I no t'oblidis de parlar amb la Rita. Entesos?

Vaig capcinejar. En Burak va fer un salt fins al passadís del moll. Es va apropar a la moto, una Honda vermella i gegantina, amb dos retrovisors platejats, i després de pujar-hi va fer espetegar el motor amb un cop de peu, tot oferint-me el seu somriure de bandararra. Amb el casc sota el braç es va anar perdent cap a la sortida, davant de les embarcacions grosses d'aquella banda del port.

—¿Ja ha marxat?

—Sí.

De dins el vaixell en va sortir la Rita, vestida només amb el barnús.

—¿Què volia? —em va preguntar.

—¿Has dormit bé?

Se'm va acostar i em va fer un petó al front. Vaig sentir la seva olor..., olor sedosa de cabells, de pell calenta, de sexe remot i locions barates. Tenia els ulls ensonyats, les galtes rosades, la boca entreoberta. Els seus ulls eren del color de les aigües del port, tenien aquella blavor fosca, gairebé negra i fistonada, que jo era incapaç de mirar directament sense sentir-me posat en dubte. ¿Per què anàvem al llit junts, Rita? Va començar a caminar per la borda, fins a proa, la cabellera brillant com el xampany: es volia allargar al sol, sobre els matalassos. La vaig seguir, com hipnotitzat.

—Vine... —em va dir, i es va tancar el barnús, com si li fes vergonya ensenyar les cames. Tenia la pell molt blanca, en tot l'estiu no havia anat a la platja, era d'aquelles dones que temen el sol. Llavors tenia gairebé quaranta anys, és a dir, set més que jo aquella tardor, però semblava no només més jove, sinó eterna. Jo no l'estimava —la desitjava, a estones, des d'una follia al·lucinada—: més aviat la Rita m'era del

tot indiferent. Tot m'era indiferent, aleshores. M'atreien les seves cames, els seus pits pesats i dúctils, el seu cul amb forma de papallona em podia arribar a obsessionar, i podia perdre'm hores buscant-li el clítoris amb la boca, els dits o la punta del nas, però tot era sexe. Una manera de desfogar-me i d'anorrear-me en el desori o en el plaer indolent. Ella ho captava —jo no volia res, jo era angoixa—: per això anàvem al llit junts i ens fèiem deplorablement feliços durant unes hores. Ambdós fingíem; simulàvem un acord: jo era massa fosc, caòtic i descurat per a voler res amb ella; i ella estava molt sola i desitjava tant un home atent i inofensiu al seu costat que no podia prescindir de mi. Allò nostre no tenia cap sentit: per això ens hi sentíem atrets d'una manera misteriosa. Possiblement jo i el tiet érem els únics dos homes en tot s'Enroc que no li havíem fet proposicions.

Em vaig allargar al seu costat. Em va agafar la mà i se la va col·locar sobre el maluc. Em va buscar els ulls i va somriure. El sol no molestava i el vent s'havia calmat, el dia era nostre i la vaig besar a la comissura de la boca, al coll i a l'espatlla. Més enllà del port vèiem l'hotel, el passeig, l'extensió dels edificis baixos i airejats empetitint-se a esquerra i dreta, el bosc de pins del parc natural i els munts d'alga a la platja llarga.

—¿Què has de fer, avui? —em va preguntar.

—He d'anar a veure la meva mare.

—¿El tiet Gaspar és germà de la teva mare o del teu pare?

—De la meva mare.

—¿I el teu pare?

—El meu pare és mort.

Mentida. Allò era mentida. El meu pare vivia i viu encara a Madrid. El meu pare és el doctor Isidre Comagran, el cèlebre oncòleg. Potser l'heu vist per la televisió. És una autoritat en això del càncer, opera i fa miracles —salva vides, les dirigeix—, ha escrit centenars d'articles en revistes de cièn-

cia i fa conferències arreu del món; i és molt ric, imagino, i sempre té una dona de l'edat de la Rita, una pobra dona que bescanvia cada parell d'anys. L'afortunada és —tòpicament— una infermera o bé una doctora, i sempre està grassa, o almenys m'adono que després de deixar la mare —seca com un clau— el meu pare ha tendit a aparellar-se amb dones amb un cert sobrepès.

—Sento això del teu pare...

—No és res...

¿Per què havia mentit? Suposo —com que en aquella època odiava el meu pare— que llavors vivia en una mentida contínua, i no venia d'aquí. Quan has perdut el fil de la teva vida tot et sembla mentida, fins i tot la veritat més ferotge. La meva realitat d'aleshores era tan ofuscada i perillosa que em semblava —erròniament— que res podia empitjorar-la.

—¿Vols tornar al llit? —Se'm va acostar més; potser li havia fet llàstima. Va encavalcar la seva cama dreta sobre la meva esquerra, el seu perfil de gata, incitador, la seva mandíbula preciosa; van aparèixer els seus dos genolls blancs com polpa de coco.— Ahir a la nit... Tu... Bé, et vas adormir...

M'havia adormit entre els seus braços, qui sap si estant dins d'ella; després m'havia despertat i m'havia posat a escriure aquella carta. Qualsevol home —en Burak— hauria donat un braç per una dona com la Rita, i jo que m'adormia mentre me la follava, que no li feia cas i que començava a desitjar que ella també partís i em deixés sol amb els meus problemes. Sabia que la Rita se sentia atreta pel meu tiet, i que potser aquest era l'únic motiu pel qual s'interessava per mi o em buscava. Jo era —almenys ella devia pensar-s'ho— una versió més jove i més accessible del mateix somni: un home bo i ric, protector i pacient. També és veritat que apreciava que la sabés fer riure amb les meves històries, que se sentia afalagada ja que rebia les atencions d'un 'es-

criptor'. Jo, a més, em mostrava tan vulnerable que algunes nits acabava plorant entre els seus pits.

—¿Què et passa, Nico? —La seva llengua a l'orella, el seu alè tebi, l'esgarrifança.

—Anem al llit i t'ho explicaré.

Havia tornat a Mallorca sis mesos abans. La meva xicota d'aleshores, la Teresa, m'havia abandonat, talment com l'energia per a seguir treballant en la meva segona novel·la. Tots dos —tots quatre: jo, la Teresa, la novel·la i un gat siamès— vivíem en un pis a Barcelona, al barri de Gràcia, molt a prop de la plaça del Sol. D'un dia per l'altre m'havia trobat al carrer: la Teresa s'havia cansat d'aguantar-me i mantenir-me, i el meu editor s'havia negat a publicar la novel·la en la qual havia estat treballant en els últims sis anys i per la qual m'havia pagat una notable bestreta. El llibre tenia 862 pàgines, i era absolutament impubicable; el millor de tot, però, és que jo no me n'havia adonat.

Hi havia estat treballant —a la meva manera caòtica i inestable d'aquella època— durant tot aquell temps, invertint-hi una energia mental, un entusiasme i una obstinació de fanàtic que m'havien acabat podrint la percepció del món tal com era en realitat. Ja no m'adonava de res: només vivia i respirava per poder acabar aquell llibre estúpid. Mentrestant, la meva relació amb la Teresa s'anava desballestant dia rere dia —ella m'era infidel, jo li era infidel—, i els meus tractes amb el sentit comú més quotidià s'anaven desfent com figuretes de sucre.

Ara com ara he publicat dos llibres de poesia i una primera novel·la que va ser qualificada de molt bella per una part de la crítica, encara que l'altra part —la dels micos— va considerar que el meu talent no era interessant ni útil a cap causa política, i que en tot cas encara havia de millorar. Tothom

va coincidir en una cosa, però: jo era una de les «promeses més brillants» (cito literal) de la literatura catalana. Això de qualificar-me de ‘promesa’ ho va fer molt la Teresa, per burxar-me, i tot perquè en el fons desitjava això, que jo li regalés un anell de genolls —un diamant, or blanc, una capseta de vellut roig— i la fes a ella ‘la meva promesa’ abans de casar-m’hi.

Ella volia compromís, fidelitat, un idil·li plàcid, a pesar del que podrien fer pensar les seves profundes conviccions esquerranoses —inamovibles— i els cigarrets menfotistes que ella mateixa es cargolava sense ni mirar. Volia unes noces de pel·lícula romàntica —a l’espanyola—, un pis ampli i en propietat, un marit afaitat i respectable, un pare de família exemplar. Tot el que jo li vaig oferir en sis anys de convivència, però, va ser un sexe escandalós i groller —que la tornava boja—, uns atacs de rialles que la col·lapsaven, uns deutes econòmics que mai s’arribaven a satisfer —li devia gairebé sis mil euros— i un plegat d’escenes de melodrama sòrdid: jo ploro, tu plores, nosaltres plorem, etc.

Moltes nits havia tornat a casa borratxo i col·locat —nits de recitals, nits d’actrius i poetesses—, i ella m’havia sorprès dues o tres vegades enviant-li missatges porcs a alguna altra amant volandera. Les coses havien anat fatal, i tot pel meu mal cap —vivía sense brúixola, em movia a ràfegues—, perquè m’era impossible negar-me a cap impuls, a cap rampell de possible goig. Vivía entre la negligència i l’excés. Em dirigia rere cada noia amb un fervor llefiscós, com ho feia amb les subtrames de la meva novel·la, considerant-les de sobte més interessants i prometedores que la trama principal (la Teresa). Al final, una vida i una novel·la monstruoses, que es resumien en la imatge següent: un matí fred de primavera desembarcava amb el meu Volkswagen Polo del ferri que m’havia portat de Barcelona a Palma. Dins el cotxe ho carregava tot: vuit caps de llibres, dos ordinadors inestables i

deslleials amb la meva feina, tres maletes plenes de roba més o menys bruta, i un informe de lectura de quaranta pàgines de la meva novel·la que m'explicava com refer-la de cap i de nou.

M'havia fet escriptor per despit. Jo, en realitat —imagino—, volia ser metge. Sóc el fill únic d'un matrimoni format per un metge d'anomenada i una catedràtica de filologia hispànica, un híbrid entre les ciències dures i les humanitats toves, el producte malcriat d'aquella parella que em va donar una infantesa deliciosament paradisiàca —una illa encantada: matins a la platja, excursions per la Serra, joguines cares i un gos pastor australià—. Però el meu pare i la mare s'havien divorciat quan jo estava a punt de fer dinou anys, i això em va destarotar d'una manera absurda. ¿Per què aquella ruptura em va afectar tant?

El meu pare va abandonar la mare i se'n va anar a Madrid —amb una altra dona: una gorda primera—, deixant-la a ella sola i deprimida. Em va tocar a mi consolar-la i fer-li companyia, escoltar els seus desencisos, les seves queixes i invectives. Perquè ella va venir a passar un parell d'anys d'excedència amb mi a Barcelona, on jo estava estudiant medicina amb la intenció de convertir-me en un metge brillant; la meva il·lusió adolescent era poder treballar un dia al costat del meu pare: els gloriosos doctors Comagran.

A poc a poc, però, vaig desinteressar-me per l'anatomia i la biofísica i em vaig apropar a les novel·les i als llibres de poesia que sempre havia estat llegint la meva mare, i com si així volgués fer-la feliç vaig abandonar aquella carrera paterna i em vaig matricular a filologia anglesa. Cinc anys després sortia del vell edifici de la Universitat de Barcelona amb una llicenciatura *cum laude* i amb l'esborrany d'un primer llibre de poesia sota el braç, una obra que sis mesos després vaig publicar sota les llàgrimes enceses de la meva mare. El meu nom de ploma era Nic Serch, havia renunciat al Coma-

gran antipàtic... I Nic era més literari que Nico —així em diu la mare—, o Nicolau —així em diu el pare—, encara que el tiet em diu Lau; jo era el doctor Lau segons en Burak Tolik.

—Nicki! —Així em diu en Gori Rigo; ben aviat farà alguna cosa més que treure el nas en aquesta història.

El meu segon llibre de poesia va guanyar el premi Ciutat de Palma, cosa que em va permetre dedicar-me dos anys a escriure aquella discutida primera novel·la estel·lar. Tanmateix, durant aquell temps mai no em va faltar l'assignació mensual del meu pare, amb qui em veia dos o tres cops a l'any. Ell s'apropava a Barcelona per algun congrés o simposi de metges. Les nostres trobades eren rutinàries, indiferents i plenes de silencis ofesos i tibants. Ens vàiem a restaurants cars, als freds vestíbuls dels hotels on s'allotjava, passejàvem ignorant-nos pels mateixos museus o claustres medievals. Sovint l'acompanyava una de les seves grasses, alguna admiradora infame i riallera, que feia olor de sofà vell i de quiròfan, i que es volia fer la simpàtica amb 'el jove poeta'. Al meu pare, com és obvi, la poesia li semblava una collonada —diria que fins i tot se n'avergonyia—; jo sabia que no aprovava res de tot allò, que em veia com un talent tudat, un jove que ha dedicat el seu temps, la seva intel·ligència i la seva gràcia a un ofici ridícul: a jugar amb les paraules mentre podria estar enfrontant-se amb les ànimes irremissibles. Com més percebia això per part seva, amb més fervor em lliurava jo a la tasca literària, com si cada paraula que escrivís fos per fer-lo enrabiïar, alhora que elevava al cel de la satisfacció estètica els sentiments rendits de la meva bona mare. Ella em considerava un geni, una mena de déu màgic, un elegit, un tità: sempre m'ha idolatrat, i sempre li he hagut d'amagar els meus fracassos per por de destrossar-la. Si ella hagués tingut un altre fill hauria pogut repartir millor els seus afectes: el seu amor ha fet de mi un inútil, i m'ha fet

demanar després a totes les dones una rendició similar, com si totes haguessin de fer de la meva persona el centre absolut de la seva existència. I si he anat després rere qualsevol faldilla potser ha estat per això: he buscat aquell reconeixement màxim, aquella adoració atenta, absorta i fascinada cap a cada detall de l'altre que només es produeix durant les primeres hores de festeig. La Rita em donava això, és clar, però començava a conèixer-me prou a mi mateix per saber que aquella relació només era una farsa.

Quan vaig tornar a instal·lar-me a Mallorca el meu projecte no era treballar a l'hotel del tiet. La meva ambició era dedicar-me a refer la novel·la, aconseguir ordenar-la i reescriure-la en un any i escaig. Tornaria a Barcelona orgullós i feliç —el meu editor m'esperava amb els braços oberts: havia pagat una picossada per aquell munt de merda—, en Nic Serch desembarcaria de nou a la gran ciutat disposat a gaudir de l'èxit, i preparat per a tornar-se a enamorar d'una bella dona apassionada. Però res no va anar com havia planejat.

Em vaig instal·lar primer a casa de la mare, a Inca, una petita i apinyada ciutat del centre de l'illa. Vaig fer netejar la meva vella habitació de les golfes, allà on havia estudiat durant el batxillerat. Gaudiria de silenci i temps interminable, la meva imaginació podria fer totes les piruetes necessàries, al costat de la mare tot plegat seria com retornar a la infantesa. Em va regalar un ordinador nou i dos parells de pantofles de pell fina, i cada nit m'esperava baixar de les golfes amb el sopar a punt i una mirada brillant i interrogativa, sense atrevir-se a demanar-me si li deixaria llegir res del gran llibre en el qual se suposava que estava treballant. En veritat, no havia escrit ni llegit una sola línia del meu mecanoscrit: em passava els dies amb la mirada clavada a la finestra, absort en el paisatge de teulades i núvols bruts al cel de llur turquesa, travessat pel vol excitat de les oronelles i dels gorrions plens de salut. Dormitava trist davant d'una

novella de lladres i serenos, o mirava pàgines per Internet dedicades a mostrar orgies multitudinàries i multirracials. Em pensava que estava bé i en forma, que en qualsevol moment m'envairien les ganes de viure i d'escriure, però en el meu interior alguna cosa s'havia trencat.

En la meua vida no hi havia un horitzó favorable (la melangia, el catastròfic vici de l'esperit, el cinquè cercle de l'infern del Dant...). Vaig començar a plorar en soledat, la buidor al pit; em passava hores estirat a terra, allargat damunt de la catifa de la meua habitació, sense pensar en res —potser vagament en la Teresa, en dies feliços d'alegria amorosa i creativa—. Comptava una vegada i una altra les bigues del sostre del casalot familiar i pensava en com quedaria el meu cadàver si em tirava per alguna finestra sobre l'asfalt esvorancat del carreró. Passava per aquella fase de frustració durant la qual els escriptors es fan fanàtics d'una causa absoluta i pura.

Vaig trobar una capsa de cigars arnats, que algun antic pacient del meu pare li degué regalar feia dècades, i vaig començar a fumar-me'ls mentre escoltava Mahler a tot drap.

Unes paraules sobre en Gori Rigo. Ell em va treure d'aquell cinquè cercle de l'infern i em va fer caure més avall, fins al setè cercle —segona volta—: entre els suïcides i els malversadors. D'alguna manera es va assabentar que havia tornat a Mallorca —l'hi degué dir el meu tiet—, i una tarda em va venir a veure a la ciutat, els seus passos feixucs van fer tremolar tot el terra de les golfes.

—Nicki! —La seva veu vibràtil, com si parlés a través d'una canonada.— ¿Què hi fas, aquí, amic meu?

S'havia engreixat; feia uns quants anys que no el veia. Portava masclet, li havia caigut el pèl de la closca i oferia el front ample, rodó sobre unes ulleretes de pasta negra que s'obrien torturades des del nassarró partit. Havia tingut el pèl ben fosc, però ara li havien sortit cabells blancs a les tem-

ples; el clap de pèl de sota els llavis era un embolic: semblava un esbarzer, sal i pebre, un munt de xarxes brutes de pescador. Els ulls eren petits, maliciosos, enriolats. Portava una camisa morada, uns pantalons foscos de cotó. Obria les mans, volia abraçar-me.

—Fas mala cara... —em va dir—. Sembles el pare d'aquell príncep boig, ¿com es deia?

—Hamlet?

—Exacte. Sembles el pare de Hamlet.

Es va asseure davant meu, en una de les butaques esfondrades de l'hotel que la mare guardava a les golfes. Jo em vaig estirar en un seient allargassat de balca i l'hi vaig explicar tot. Li vaig parlar de la Teresa, de la novel·la, de la tristor i de la inutilitat de tota lluita literària. Vaig confessar-me durant un parell d'hores. Ell m'escoltava pacient, assentia a tot, feia preguntes delicades, remenava el seu cap enorme i s'acariciava la barbata, com si tramés una solució.

—Bah —va dir—. Has estat víctima d'aquella eufòria funesta que condueix al col·lapse. Però tot això són ximpleries.

—Ximpleries?

—El que necessites tu és divertir-te. Sortir. Relaxar-te.

—No és això. No saps...

—Sí que sé, sí. Sé. Muda't. Treu-te aquesta bata de maldat i clava't una camisa vistosa. Et recolliré a les deu.

—No penso anar enlloc.

Es va posar dempeus, feixugament, i em va agafar les galtes amb els dits d'una mà, com si jo fos un nen malcriat.

—T'espero a les deu a la plaça... —em va dir, i em feia anar el cap de banda a banda—. Si em falles, te'n penediràs.

Va aixecar-se de la butaca i va tirar-se escales avall, amb les mans agafades a darrere, com un savi que se'n va meditant. Jo no pensava anar enlloc, és clar, però mitja hora abans de la cita em va envair una frisança horrorosa, com si estigués perdent-me realment una oportunitat. Em vaig dutxar,

afaitar i perfumar, fins i tot em vaig posar una americana fina.

—Ara anem a sopar —em va dir només de veure'm, i va llançar-se a l'autopista.

Totes aquelles nits van començar així: en primer lloc en Gori em portava, en sortir de la feina, a un restaurant d'alguna de les seves amistats del ram de la cuina, i allà, fins a mitjanit, ens afartàvem de coses delicioses. Després, atordits i replens, ens dirigíem a algun bar o club o pub o terrassa de moda, i allà bevíem gintònics fins que a en Gori li semblava que era hora d'anar a ballar. Llavors, em portava a alguna discoteca, on seguíem bevent i fent el ximple fins que el cel començava a aclarir-se. Per acabar, si no havíem tingut sort amb les dones, podíem rematar-ho tot en un prostíbul, davant del qual jo esperava en Gori fins que sortia, encara que, ho confesso, també algunes nits jo vaig pecar (i entreveig una noia menuda, vulgar i preciosa i amb els ulls daurats, la seva espinada encesa, els meus ronyons borbollejants). Aquella disbauxa va durar cinquanta dies. Alguns caps de setmana, agafàvem el vaixell i anàvem a Eivissa, on el menjar, les begudes i la festa frívola hi excel·leixen d'una manera fins i tot més desbaratada.

—¿Què toca avui, senyor Falstaff? —Ara era jo qui anava a recollir-lo a l'Hotel Indira, amb el cotxe, a la sortida de la feina.

—El que tu vulguis, Nicki —i alçava les seves celles tofudes, s'asseia pesadament al meu costat—, ¿oi que ja et trobes millor?

—Sí!

—En tot home —em va dir un dia— hi ha un porc adormit.

Vivia en l'eufòria. Només pensava a menjar i en dones i licors, en còctels exòtics i en drogues en companyia. Les meves disbauxes d'abans, les dels últims anys a Barcelona, al barri de Gràcia, ara em semblaven festes infantils: cerveses i

haixix i noies narcisistes amb rastes i sense sostenidors, unes revolucionàries d'olor canina amb anelles a les celles que s'espantaven d'un faune poètic més aviat conservador (i sé que després presumien d'haver-se follat 'un feixista'). Però ara sabia què eren els bombons gelats de porc negre, la ginebra amb aromes de mel i coriandre, em delectava perversament amb la llenceria amb brodats. Nits de caviar i cocaïna.

Tot hauria pogut continuar així durant una bona temporada —s'acostava l'estiu, i la festa seria encara més tumultuària—; jo no escrivia res, anava fonent les targetes de crèdit de la mare i m'endeutava amb el meu amic, tot i que en Rigo semblava immune a totes aquelles exageracions, com si en el fons m'estigués fent un favor i tot plegat fos una forma d'aprenentatge.

—D'aquest sopar n'has de fer un poema —em deia—, escriuràs un sonet a les gambes d'Andratx.

I reia i explicava acudits, em vigilava com un germà gran, m'aconsellava en matèria de dones —«mai te'n vagis al llit amb una alemanya»— i em relatava amb tots els detalls com s'havia preparat cada una d'aquelles menges ambrosíiques.

—Assaboreix bé això... —exclamava amb la barbata oliosa, les ulleres sobre el front, temptat de servir-m'ho a la boca—: Nicki, la meravella! Per fer aquest arròs el meu amic cuiner ha liquat el suc de coco amb el xoriço crioll.

—Extraordinari!—I jo alçava la copa.

Ara em veig obligat a escriure com va acabar tot. De totes aquelles nits en recordo guspises, poca cosa, perquè, fatalment, quan bec sempre m'oblido de tot. Una nit, però, el cuiner va ser el mateix Rigo, que es va oferir a preparar un sopar 'de prínceps' a la cuina de l'hotel del tiet. Feia una setmana que es pensava el menú, i ara entenc el que pretenia: després d'impressionar-me amb el menjar dels cuiners de dues de les nostres illes, volia fer-me veure que ell, si s'ho proposava, podia fer-ho millor.

—Estimat, comencem amb una tapeta d'anguila guisada.
—Vestia de blanc, un mocador verd poma al coll, amb barret de xef i camisa de doble botonadura. Es movia lleuger per la cuina, saltironejava com una baldufa, s'ho mirava tot extasiat per sobre de les ulleretes clavades a la punta del nassarró. Ja no hi havia ningú en tota la cuina: feia hores que devia haver sopat l'últim dels pocs turistes que ens donaven feina durant la primavera.— ¿Oi que és bo, Nicki? —El platet d'anguiles era absolutament deliciós: es fonia a la boca.— Però espera, noi, encara no has vist res...

Jo m'estava assegut rere un taulell d'acer, en una cadira alta. Ell havia posat unes tovalles verdes a joc amb el seu mocador i un parell de copes de flauta, mig plenes d'un cava rosat i ben fresc. En Rigo anava i venia de fogó a fogó, sota les campanes d'extracció de fums, cap al robot de cuina que brunzia i cap a les neveres, on comprovava amb el capciró del dit la temperatura dels sifons. Se'l veia feliç, dominava el seu espai, tot ell era amor i destresa...: feia un temps —mentre escrivia— jo havia experimentat el mateix fluir.

El sopar va ser excel·lent. Em va servir —ho vaig anotar, perquè sabia que un dia o altre hauria d'explicar-ho— vieires marinades amb salsa de llima i rave japonès, espatlla de xai rostida amb all i mongetes gratinades amb xili, i, per postres, una síndria gelada amb escuma de iogurt de vainilla de Madagascar. Se m'escapaven les llàgrimes —epifanies de digestió pesada—: ¿quan podria jo crear alguna cosa com aquella? Reflexionava embriagat sobre el plaer, sobre el sentit de la vida, estudiava la mirada del meu amic per sobre una copa de vi blanc. Vam pujar al bar de l'hotel, a seguir bevent: era l'hora de les herbes dolces.

La Rita ens va servir en el bar mig buit. Ens vam asseure en un sofà i des d'allà la vam contemplar embadalits un parell d'hores. El bar de l'hotel per fi va tancar, la Rita se'n va anar cap a casa, emportant-se la seva cua de cabells de color

de sorra lleonada i el seu cul marejador. Estàvem sols, era tard, anàvem beguts com mones. El bar estava en penombra. Ningú ens molestava. En Rigo eructava i m'explicava històries dels seus viatges a Cuba. El taulell de noguera resplendia tènuelement sota la llum líquuada de les làmpades del sostre. Per un moment, no em va semblar un bar decadent, com la resta de l'hotel, sinó un lloc on hom podia estar-hi bé, en calma. Veia la foto del meu avi en un racó, els quadres de bon gust i valor escàs, velles litografies en marcs obscurs i en Rigo que em seguia mirant dolçament: l'amic de l'ànima.

—Aquí ho tens. —I va deixar la capseta daurada davant meu. Jo ja sabia què contenia.

—Aquí?

—¿I per què no?

L'hotel restava silenciós. La porta estava tancada. Em vaig incorporar al sofà de vellut marró.

—Vés fent —va dir—. Vaig al lavabo. Pixar també és un gust, i tant com el mam...

Vaig agafar la safata de les begudes i vaig arregar una mica d'aquell polsim miraculós amb l'extrem del mànec de la cullereta. El vaig amuntegar amb l'exhausta targeta de crèdit de la mare i vaig començar a muntar ratlles, serralades de corall blanc, línies fines que semblaven esgarrapades de gat en un mocador de seda. Vaig enrotllar un bitllet de vint euros i vaig esperar en Gori. Però no venia. Vaig pensar que podia començar sense ell; vaig inclinar-me sobre la tauleta, vaig aspirar, xuclar, la punxada a la nuca, la picor al nas, vaig tancar els ulls una mica marejat. Quan els vaig tornar a obrir, davant meu s'havia assegut l'amo i director de l'hotel, el meu tiet Gaspar.

—¿Què fas, Lau? Digues... —Parlava amb calma. Portava una jaqueta de fumar de color violaci sobre la roba clara. Les seves dents blanques, polides i alineades com tecles de piano.— ¿Es pot saber què fas, Lau? —Els ulls de llangar-

daix li feien pampallugues rere aquelles ulleres de descansar la vista, estranyament articulades i grosses com un antifaç de carei negre, que ara es tornen a portar.

—Jo... Bé... —El pensament se'm va desaparar; la llengua m'anava baldera.

El tiet, enfadat, confós i potser trist, va agafar la safata amb la droga i es va aixecar lentament, la seva figura cepada i vigorosa. Va anar rere el taulell del bar. Vaig sentir com netejava la safata amb l'aigua de la pica, la coca —una llàstima— es perdia pel desguàs.

—Acompanya'm... —va dir d'una manera sorprenentment tendra, i em va assenyalar la porta cap al vestíbul—. ¿Pots caminar?

Les cames em feien figa, però era més per la impressió i la vergonya que no pas per culpa de la droga o l'alcohol. El tiet va apropar-se al taulell de recepció. El recepcionista —aquella nit era el vell Xaus, el bigotet blanc, el nas enorme— estava parlant animadament amb en Rigo, i ambdós es van enrigidir en veure el tiet, callaren i esborraren els somriures.

—Una habitació —va dir el tiet, picant amb dos dits sobre el taulell. En Xaus de seguida va allargar-li una targeta d'obertura.

—La seixanta-sis va bé, senyor? —En Xaus va recol·locar-se la corbata groga. En Rigo em mirava amb por. Els pòmuls del meu amic resplendien, tenia les orelles molt vermelles, la boca torta en un gest de confusió.

—Vés a dormir i demà en parlarem —em va dir el tiet, amb molta seguretat però amb desgana.

Em vaig mirar en Rigo: érem com dos nens sorpresos intercanviant fotos pornogràfiques.

—Vés! —va mig cridar llavors el tiet, la mirada ferrenya, posant-me una mà al colze.

Vaig anar cap allà; l'última cosa que vaig veure mentre es

tancaven les portes de l'ascensor va ser com el tiet anava un altre cop cap al bar, en companyia d'en Rigo. Em vaig dutxar i em vaig ficar al llit. Els llençols raspaven, el matalàs era compacte i el coixí estava massa inflat, era dur com un sac de boxa. Vaig somiar que havia compartit aquell sopar exquisit amb la meva Teresa. Vaig dormir fins a l'endemà a mitja tarda. Em vaig llevar amb mal d'estómac.

Quatre mesos després d'aquella nit conduïa de camí a la ciutat. La mare desitjava veure'm, a més, havia de comprar les begudes que faltaven al bar de l'hotel per a la timba nocturna d'en Burak Tolik. La mare sabia que m'havia passat els últims mesos treballant a l'hotel del tiet —la mare era propietària d'una quarta part de l'empresa—, encara que ella ignorava —¿però en veritat ho ignorava, o més aviat havia decidit ignorar-ho?— que el mes de juny passat el tiet Gaspar m'havia fet ingressar durant trenta dies a una clínica de Cala Nova, als afores de Palma. Allà em vaig 'desintoxicar', diguem-ho com el tiet, encara que jo en aquells moments vaig estimar que la mesura —l'ingrés, l'internament, aquell suplici— era totalment exagerada.

Vaig accedir a una primera visita a la Clínica Viroles, custodiat pel tiet apesarat, esperant deslliurar-me'n, però el doctor Viroles —vell amic del tiet: la seva calbesa s'escampava per les parets i fins al sostre—, després d'una entrevista i d'un qüestionari absurd, va considerar que el millor que podia fer jo era quedar-me allà un mes sencer: «jovenet, això serà com unes vacances...».

Van ser els trenta dies més tristos de la meva vida. Només de recordar-ho, mentre conduïa aquell matí de camí cap a casa de la mare, m'envaïa una amargor excitada, com si d'ara endavant la meva vida es reduís a evitar tornar mai més a un lloc com aquell (i hi vaig tornar, i per un motiu molt

més tràgic, gairebé dos anys després d'aquella primera reclusió...).

La Clínica Viroles s'estén al final d'un carrer en corba, que forma un pendís molt pronunciat dalt d'una urbanització assolellada. S'obrien lentament unes tanques altes i de color gris i hom entrava al recinte, una finca amb dos edificis oblongs i envidriats al fons d'una baixada que feia giragonsa amb parterres i gespa espessa: un pavelló era d'un blanc apagat color de núvol i l'altre d'un blau egipci que feria els ulls. El primer era el recinte sanitari —despatxos, sales de reunions, infermeries— i l'altre encabia els dormitoris, les sales d'estar i els menjadors. Des de les porxades vagament futuristes —tot plegat era d'una estètica Bauhaus que havia quedat obsoleta— es veia el mar llunyà i resplendent, com si fos el suport mirallejant d'aquell cel de claror garbellada. A la dreta dels dos pavellons hi començava un bosquet de pins i d'alzines, amb un caminó bifurcat que de seguida va atraure la meva atenció.

Un infermer baixet em va obrir una cambra àmplia, amb un llit estret, una tauleta coixa i una butaca de vímet. Vaig clavar un cop de peu a la meva maleta i em vaig tirar damunt del llit de molles; vaig començar a plorar a raig fet, sense poder preveure que tota la tristot que arrossegaria aquells dies seria interpretada per la doctora Grino —l'esposa del glabrescent doctor Viroles— com un senyal més de la meva addicció irrefutable.

Jo patia d'abatiment, és cert, i d'agitació, i de migranyes, d'insomni, de manca de gana i d'irritabilitat, sí, oscil·lava entre la malenconia i la violència —volia apallissar l'infermer pigmeu, de nou em passava pel cap la idea de matar-me—, però res d'allò es devia al fet que em manqués el consum 'de la substància addictiva'. De quina manera odiava aquella doctora!

La Grino —esprimatxada, cabells blancs i curts, ulls de ga-

llina, pell marcada— ho interpretava tot com li convenia. Si jo tenia gana era per culpa de la cocaïna, però si no menjava gaire, també —i era difícil empassar-se tota aquella menjussa ‘ecològica’ i dessaborida que m’obligava a cultivar alguns matins en un hortet mefític!—. Si li explicava els meus deliris sexuals —el meu desig teatralment incontenible de participar en una orgia amb cinquanta homes i dones— ella ho llegia com un ‘succés condicionant’, qüestionava el meu fanatisme heterosexual i no parava de prendre notes mentre frunzia la seva boca petita amb suficiència i després em clavava els ulls d’au com si estigués mirant a través meu, cap a la paret on penjaven els seus diplomes estantissos. A mi em carrisquejaven les dents, estrenyia els punys, em feien mal els músculs dels braços i del tòrax (tots símptomes de la meva ‘fase d’abstinència’).

—¿Com ets sent, avui, Nicolau? —Aquella veu estrident.— ¿Com has dormit, estimadet? —Aquell somriure enravenat.

La doctora Grino em feia embogir —vaig descobrir que llegia els meus llibres de poesia, la meva primera novel·la!, i quin desig de colpejar-la també llavors...—; tanmateix, algunes setmanes després vaig aprendre que m’havia de mostrar tranquil i relaxat, havia de fer cara d’imbècil i assentir a totes les seves bajanades psicològiques, somriure sempre i menjar-m’ho gairebé tot sense protestar. Feia meditació guiada, cultivava l’hort, dues hores de bicicleta estàtica i una hora de teràpia abans de sopar pollastre a la planxa i iogurt amb gust de maduixa tòxica. Per sort, en Rigo em va venir a veure a partir de la segona setmana.

Les visites estaven prohibides —un acord entre el tiet i els doctors—, però me’l vaig trobar al bosquet, una tarda, a la posta de sol.

—Nicki!?! —Va aparèixer rere d’un pi bord. Em vaig sobresaltar tant que gairebé caic a terra.— Amic meu, et porto provisions.